

ték, mely az összes horvát területek egyesítését tartalmazza, az *önrendelkezési jog* alapján. Indokolták kérelmüket a helyzet veszélyes s a megoldás szükségességének sürgős voltával. Egységes önálló, nemzeti államot kívántak a monarchián belül.

A király válaszában kijelentette, hogy a helyzet veszélyes voltát, mint a horvát nép önrendelkezési jogát látja és elismeri, de a magyar alkotmányra tett eskü köti a kezét és a magyar alkotmányos tényezőkkel való előzetes tanácskozás nélkül nem adhat ki ilyen rendeletet. Épen ezért ajánlja, hogy utazzanak azonnal Budapestre, lépjenek érintkezésbe Wekerle miniszterelnökkel és gróf Tisza Istvánnal, akiknek az eddigi elutasító magatartása már azóta kétségtelenül megváltozott az események kényszerítő nyomása alatt.

Október 23-án a küldöttség tényleg visszautazott a magyar fővárosba s azonnal jelentkezett Tisza Istvánnál. Midőn a jogpárt elnöke, dr. Horváth, Tiszát kellően nem ismerve, a horvátok követeléseit előbb hosszasan indokolni óhajtotta, Tisza élénken közbevágot:

„De Uraim! Most nincs idő hosszas megbeszélésekre. Nézzünk egymás szemébe és mondjuk meg egymásnak, ami a szívünkön fekszik. Én magam hosszúságos, nehéz belső vívódás után arra a meggyőződésre jutottam, hogy a horvát nemzetnek az önrendelkezési jogát akceptálni kell s minékünk magyaroknak kötelességünk ebben a harcban a horvátokat támogatni.“

Majd midőn arról esett szó, hogy personál-, vagy reálunió alapjára helyezkedjünk, Tisza kijelentette, hogy azt mellékesnek tartja, az a horvátok dolga, csak azt kívánja biztosítani, hogy a létrejövő egyezés meg-alapozott és tartós legyen.

Végül megjegyezte, hogy ő csak mint pártvezér tárgyalt a küldöttséggel, irányadó válaszáért forduljanak a miniszterelnökhöz.

Még aznap este felkeresték Wekerle Sándort, aki azonban még mindig hitt a szerbek loyálisában s csak hosszúságos megbeszélés után sikerült a dolgot odáig juttatni, miszerint megígérte, hogy az egész kérdést alapos tanulmány tárgyává teszi s mielőst a király Debrecenből Gödöllőre visszatér, gróf Tisza István véleményének meghallgatásával előterjesztéssel fog élni.

Az azonban az események rohamosan követték egymást. A debreceni szerencsétlen Gott erhalte és a fiumei lázadás híre megbuktatták Wekerlét s az egyezésből nem lett semmi.

A küldöttség visszautazott Zágrábba s közvetlenül akkor, október 27.-én kitört Horvátországban a forradalom. Egy ember tudta volna a helyzetet megoldani az utolsó napokban: Tisza István, az ő erélye még segíthetett volna a Pribicevics fajtájú árulókkal szemben.

Kitört nálunk is a forradalom s elsöpört mindent utjából, romokba temette nagy Magyarországot s magával rántotta a nagy embert is.

Horvátország pedig az SHS királyság alkotó elemévé vált. A horvátság azonban nem törődött bele sorsába, viseli ugyan a szerb szolgaságot, de csak addig, amíg a terhet bírja. . . . A krízis közel van. A horvát nép Genuában a világ népeivel fordul.

S mi magyarok ne azon vitatkozzunk, hogy ki nek a büne, hogy elveszett az ezeréves itársorságunk, hanem munkálkodjunk azon, hogy a magyar és horvát nemzet jusson olyan széles szellemi és gazdasági kapcsolatba, mint aminő volt a Zrinyiek és Frangepánok korában.

Szász Béla.

ADVENT.

*Eljö az Isten.
Sokan nem hiszik,
Kevesen várják.
Egyszer csak itt lesz s szólítja
Egy-két halálos jóbarátját.*

*És megkeressük
Minden régi szép
Volt szeretőnket
Akkor először csókolunk
Bánatlanul királyi nőket.*

*Akkor először
És utoljára
Elérünk mindent
És akit vakon viselünk
Szemtől szemben látjuk, az Istent.*

CSANÁDY GYÖRGY.

Feljegyzések a Gentí Diákság életéből.

E tudósítás közreadásakor felhívjuk a „művelt nyugat“ jellegével megbüvölt magyar köztudatot, vegyen mielőbb tudomást a magyar diákéletéről, mely mégis csak értékesebb, céltudatosabb, méltóbb, mint a „Nyugat“ trónusa körül lebzselő „kulturnemzeteké“. A tudósításban foglaltak nevetségesen éretlen diáktársadalmi viszonyokat tüntetnek fel, azonban a „Belga-Jugoszláv Barátság Egyesület“ létezésében veszedelmet is jelentenek számunkra, melynek elhárítására egy a társadalom által anyagilag támogatott külföldi magyar diákpropaganda-akció volna sürgősen szükséges.

Szerk.

Gent, 1922. május 1.

Az egyetemi élet, melyet a nagy háború négy éven át megzavart, ámbár még nem nyerte vissza háborúelőtti élénkségét, mégis figyelemre méltón aktív ismét.

Különösen a diákegyesületekben mutatkozik ez. Van vagy egy tucat fontosabb közülük, melyek az egyetemre beiratkozott ifjuságot csaknem teljes számban egyesítik köreikben. A legrégebb egyesületeknek politikai alapjuk van.

A „Katholikus Diákok Országos Egyesületé“-nek tagjai az összes konzervatív gondolkozású, vallásos ifjak; mellette van a „Vallon*“) Katholikus Kör“.

A „Liberális Diákok Szövetségé“-be viszont a kevésbé konzervatívok és a szabadgondolkodók lépnek be. Létezik egy „Vallon Katholikus Egylet“ is.

A „Liberális Kör“ csoportosítja azokat a diákokat, akik többé-kevésbé párthivei a flandriai követeléseknek.

Ezekon kívül még néhányat kell felemlíteni a területi célok kedvéért, amik bizony még eléggé zavarosak.

*) Belgium nyelvi szempontból két nagy területre különül: Flandra (Vlaanderen) és Vallona (Wallonie). A flandriai flamand nyelv a germán nyelvekhez, míg a vallon nyelv a latin nyelvekhez tartozik.

A „Genti Egyetem Hallgatóinak Egyetemes Szövetsége“, mely a múlt tanév elején alapított s élete és működése nem annyira élénk, mint volt a múlt tanévben; más két egyesület azonban: a Műegyetemi Hallgatók, valamint a Természettud. és Orvostanhallgatók Egyesületei fényes jövőre hivatottaknak látszanak. Ne feledjük el a Történelmi Társaságot, melyet a mi rektorunk, Monsieur H. Pirenno még abban az időben alapított, mikor fiatal egyetemi hallgató volt.

Alakult „Egyetemi Sport-Club“ is, mely az egyetemek közötti sportversenyekhez igen értékes elemeket szolgáltatott.

A szerbek, horvátok és szlovének igen aktív egyesülete a múlt tanévben alapította a „Belga-Jugoszláv Barátság“ egyesületet, melynek díszelnöki tisztét a genti polgármester fogadta el; ennek az egyesületnek célja, hogy a két nép között kereskedelmi és intellektuális közlekedést létesítsen és biztosítson. Ennek az egyesületnek van ének- és zenekara is, melyek mást is hallatnak, mint csak bordalokat, korhelynótákat; mert őszintén megvallva — a műegyetemi hallgatókét kivéve, akiknek van egy kis zenekaruk — egyik egyesület sem foglalkozik zenével, sem a művészetekkel általában: ami nagy hiánya a genti egyetemi életnek és mégis elég szép számmal akadnak közöttünk fiatal művészek.

A hallgatóknak újabb az a jó szokást vették fel, hogy időnként intim estélyeket rendeznek a diákközönségnek, mely estélyeknek főrésze a zenei előadás, nyilvánvalóan táncról követve.

Egyébként a hallgatóknak gyakran beiratkoznak a különböző diákegyesületekbe.

A politikai egyesületek és ritkábban a „Műegyetemi Hallgatók Egyetemes Szövetsége“, vagyonosabbak lévén a többiekénél, hála az egyháznak (mely a katolikus szövetségeket segíti) és a szabadkőműveseknek (kik a liberális egyesületeket támogatják) — gyakran meghívják tagjaikat összejövetelekre, melyek a „Hordó“ elnevezést viselik: ezek az összejövetelek, mik az egyesületeknek sokkal többre kerülnek, mint a politikai propaganda, — mely iránt az ifjuság is igen kevésbé érdeklődik — általában a késő éjszakában érnek véget s erősen befolyásolja azok hangulatát — az alkohol. A Liberális Kör is gyakran rendez diákbálokat, melyeket ünnepélyes „puncs“ előz meg. A katolikus diákok is nagy számban vesznek részt azokban, ámbar ők maguk félnek hasonlókat rendezni: az egyháziak megütköznenek az ott megjelent fiatal hölgyek kissé különös magaviseletén. Mégis figyelemre méltó, hogy a diákság mindenképpen komolyodik, okosodik.

Ami a helyet illeti, ahol az egyesületek összejönnek, ez csaknem mindig a város valamelyik kávéházának nagyterme. Különböző az egyesületek elég könnyen változtatják a helyeiket. A tanári kar elhatározta, hogy az Amerikai Egyesült Államoktól (Hoover pénzadományára révén) az egyetem számára kapott huszmillió alaphoz „Diák-Otthon“-t létesítsenek, melyben gyűléstermek, könyvtár, étterem, billiard-szalón,

dohányzó, sőt lakószobák is legyenek. Az alkalmas, igen tágas épület már egy év óta megvan vásárolva és mi türelmesen várunk, míg a csodás „Otthon“ kegyeskedik megnyitni számunkra kapuit.

Fel kell hívjuk a figyelmet még a diák-lapokra; ezek hármásával és többé-kevésbé szabályos időközökben jelennek meg: 1. „Gand-Universitè“ (Genti Egyetemi Lap), melynek szabad tribünje van és hivatalos része az „Egyetemes Diák-Szövetség“ eszméit is figyelembe veszi, 2. „L'Appel“ (Felhívás): a liberális diákok hivatalos organuma, 3. „L'Étudiant Catholique“ (Katolikus Diák), mely, mint címe is mutatja, a katolikus diákok lapja. Némelykor, év végével, egy társulat „Almanach“-ot ad ki.

Ime néhány információ, alig érdekesek és kevésbé festőiek, a genti diákéletről; egész értékök annyi, hogy valók.

Végezetül figyelmeztetnünk kell az olvasót, hogy mi csak a genti egyetemi életről beszélünk s más belga egyetemeken és főiskolákon (Bruxelles, Liège, Mous, Charleroi) némelykor meglehetősen különböző az élet.

Victor Hendricx műegyetemi hallgató.
Gand-Gent, Belgium.

Esperantóból fordította:
Gyulai D. Kálmán.

SZEFHE HIREK.

A Szeffe országos kongresszusa. Május 20-án és 21-én tartja Budapesten a Szeffe országos kongresszusát, amelyen valamennyi: budapesti, debreceni, keszthelyi, soproni és szegedi egyesületeinek vezetőségei megbeszélnek a Szeffe programját s kitűzik további működésének irányait. A nagyszabású kongresszuson a legtöbb vidéki egyesületet is nagyobb küldöttségek fogják képviselni.

A budapesti Szeffe vasárnap, május 7-én kezdte kulturpropaganda előadásait. Az előadásorozatot Szász Béla főosztályvezető nyitotta meg lendületes beszédben, majd Csanády György o. elnök beszélt a Szeffe programjáról. Utána dr. Jancsó Benedek tisztelet. egyet. professzor tartotta meg előadását Erdély történetéről. A kulturdélelőttön nagy tömegben vettek részt a Szeffe budapesti tagjai s képviselve volt a debreceni és keszthelyi egyesület is.

Hangverseny a zeneakadémián. A budapesti Szeffe június 1-én hangversenyt rendez a zeneakadémián. A hangversenyen, — amely iránt már is a legszélesebb körű érdeklődés nyilvánul meg — szerepelni fog a Szeffe-ének-kara, Visolyi Judit hegedűművész, Goda Gizella és Palló Imre, az Operaház művészei, Tompa Márta szavalóművész és Gál Endre zongoraművész.

A debreceni Szeffe női főosztálya a napokban alakult meg s mint a debreceni egyesület többi új-jászervezett osztályai is, lendületes munkába kezdett. Május 26-án a debreceni Szeffe mulatságot rendez Mátészalkán.

A szegedi Szeffe női szakosztálya a múlt vasárnap délután tartotta meg alakuló közgyűlését a Szeffe-internátus Vásárhelyi sugárút 2. sz. alatti helyiségében. A gyűlést Incze Antal, a szegedi Szeffe elnöke vezette, a gyűlés tárgya a női szakosztály működési programjának a megbeszélése volt. A széleskörű program megállapítása után a szakosztály tiszti állásainak a betöltését, mely választás útján fog megtörténni, a következő vasárnap délután munkájával tüzték ki.

Szittner és Hoffmann

Therapia laboratorium és dobozgyár r.-t.

SZEGED.

Telefon 5-09.

KÉSZIT:

Gyógyszerészeti dobozokat, papírárukat, kereskedelmi dobozokat, cukrászati dobozokat, diszműárukat, reklám cikkeket.